

Magyar foci '98

Harmadosztály – huszadrangú szereplők

Ha a VB-n – ezidőtájt Franciaországban – 32 csapat alkotja a világ élmezőnyét, s ezt „A” osztálynak tekintjük, akkor további 32 csapat kerülhetne a „B” osztályba (ez tehát összesen 64 országot jelentene). Magyarország a maga hetvenakárhányadik helyével – ide küzdöttük fel magunkat, a nyolcvanadik helyről – eszerint stabil „C”-osztályú szereplő lehetne. Ha lenne ilyen megmérettetés. De nincs. A kedvünkért ezt még nem találták fel.

Nem lehetne tenni valamit a feljebbjutás érdekében? Nem lehetne a verbális futball helyett valamit a pályán is produkálni? Mondjuk: nemzetközileg is értékelhető? De persze elsőként a pályán kívül...

Mert ami ma nálunk folyik, az egy évtizedek óta tartó, véget nem érő szöözön, itt-ott már alpári stílusban.* S ami másutt elképzelhetetlen lenne: ebből nálunk egy rakás „szakember”, meg egyéb ügyeskedő jól megél. A játékosokról itt szó se essék, mert ők csak élnek (visszaélnek) a lehetőséggel: miközben a világ normális bajnokságaiban labdába sem rúghatnak, itt-hon agyonfizetett emberek. Nem az ő hibájuk, alapvetően legalábbis nem.

Üres bölcsekedés helyett álljon itt néhány tény (ha úgy tetszik, egy kényszernyugdíjazott** szurkoló szemével nézve):

- Kiscsoportosok (másként: C-csoportosok) lettünk válogatott szinten, a VB-re kijutottak edzőpartnerei.

- Klubszinten – ismétlem meg? – ugyanez a helyzet. Sehol semmi. Sikertelen klubok játékosaiából pedig ritkán lesz sikeres válogatott csapat – bár azért erre is van példa (nem nálunk).

- Nézzünk egy kicsit körül, csak a legszűkebb környezetünkben. A miénkhez hasonló társadalmi – gaz-

*Volt egy rövid életű elképzelésünk, miszerint „Olvastuk...” címszóval közzé tesszünk néhány gyöngyszemet a „szakmai” vélemények gyűjteményéből. Aztán letettünk erről, ilyenekkel nem járhatjuk le magunkat.

**Magyarázattal tartozom: engem, a korábbi fizető nézőt, elűldöztek a magyar pályákról. Színvonalal, szakmai és lelátói „vészhelyzettel”. Az igazi játékot azonban – szerencsére – ismerem. Néhány német, olasz, spanyol csapat összeállítását (s eredményeit!) is. A többi néma csend...

dasági gondokkal küszködnek egy sor volt KGST-országban – labdarúgásuk mégis piacképes. A teljesség igénye nélkül: a nemzetközileg is értékelt román foci, a STEAUA BEK-győztes volt (s másodjára is döntős). Az egyetlen sikeres magyar származású edző munkája révén. (Ezt az edzőt azután tőlünk a „szakemberek” kiutálták.) Van bolgár foci, itt-ott lengyel válogatott, cseh EB-döntős, belgrádi BEK-győztes, szovjet/ orosz válogatott, Kijevi Dinamó, idén két orosz csapat a legjobb négy között az európai kupákban – s mind mennyi nagyra taksált játékosuk az olasz, spanyol, német és angol csapatokban. A mieink?

- A jelenlegi franciaországi VB-re nevezett bolgár és román válogatott keret fele kiváló nyugat-európai klubokból verbuválódik. A jugoszláv és horvát válogatotról nem is szólva, ahol – pl. az előbbi esetében – a Milan csatárának helyére inkább a Real Madrid csatárát jelölik... Ez is gond persze, de talán másmilyen.

- Nálunk az a gond, hogy „szakembereink” a világon senkit nem tudnak piacképesessé tenni; „sztárjaink” (2-3 ember) kispadosok itt-ott, edzőinknek pedig legfeljebb egy-egy sivatagi oázis csapata kínál állást. Azokkal sem kerülünk előbbre, akik netán Cipruson bizonyítják „tehetségüket” (edző, vagy játékos – édesmindegy).

Itt tartunk. A gazdaság normális szférájában az ilyen „teljesítmény” láttán bezárják a bányát, felszámolják a vasútvonalat, leállítják a légitársaságot, leszerelik és ócskavasként értékesítik a gépparkot, az üzemcsarnokban csibekeltetőt vagy gombatelepet hoznak létre. A csődtömeg okozóit pedig elzavarják.

A labdarúgálás azonban nálunk tabu. Szent tehát. A kiválasztottak, ki tudja miért, de örökös túlélők, élőködnek. Korábban a foci volt – vezetői szinten – a szak szervezeti kádertemető. Ma pedig? Ki tudja?

Már-már becsülni lehet ezeket az elpusztíthatatlan hazai „szakembereket”. Valamit ugyanis tudniuk kell, hogy így megélnék a semmiből, évtizedek óta.

Kár, hogy eközben a világ egyik legjobb játékát, egyszersem mind igencsak jövedelmező üzletágát porig rombolták. S még van ötletük, meg önbizalmuk.

Példának okáért:

• A magyar-jugoszláv selejtező közvetítések közben a „szakkomentátor” imígyen sopánkodik: könynyű a jugóknak, mert minden játékosuk kiváló bajnokságokban edződik, Nyugaton. S a riporter nem üti ám le a magas labdát, hogy a „szakkomentátor” (mellesleg még nálunk is bukott edző) tanítványai miért nem kellenek ott? Jól elvannak ezek ketten...

• Miként egy másik ilyen páros: óriási voltál edzőként – így a riporter –, miért nem vagy szövetségi kapitány? – Mert irigylik az eredményeimet a kollégák, minden csapatot tönkrevettem. (Egyes szám, első személyben.) S nem említődik ám, hogy csak a szomszéd pesti utca, vagy a szomszéd megye csapatáról volt szó, a nemzetközi porondon nem volt semmiféle tönkreve-

rés – azaz dehogynem: fordítva! S ez a hallatlan be-képzelttség...

A „helyzet” egy alig letudott korszakban – a tökéletlenség immáron klasszikussá vált szinonímájaként – mindig csak fokozódott. S mert a magyar labdarúgásban semmiféle rendszerváltás nem volt – ma sincs ez másképp.

E reménytelen állapot szolidabb elemzését a következőkben adjuk közre. Tartva attól, hogy ezzel is csak több lesz a pusztába kiáltott szó.

L. A.

ÁCS FERENC – MEISZTERICS ENIKŐ

Futball-barométer

– *Minarik Ede csak 2004 után bizakodhat* –*

A franciaországi világbajnokság apropóján általában a futball és a magyar futball témaköre kutatói szemmel is sok izgalmas kérdést vet fel. Ezek megválaszolására Intézetünk exkluzív kutatás keretében megsondázta a magyar közvéleményt.

A felmérés során feltárt adatok birtokában megállapíthatjuk, hogy a magyar lakosság – a hazai futball-ínség ellenére – még komoly affinitást mutat a futball iránt. Az 1. ábra jól szemlélteti, hogy a megkérdezettek 50%-a va-

lamilyen szinten érdeklődést tanúsít a játékok iránt.

A szeg-mentációs elemzések

tanúsága szerint elsősorban

- a férfiak,

*Mándy Iván immáron klasszikus írása nyomán tudhatjuk: „Kell egy csapat – mondta M. E., a mosodás.”

- a fiatalabb korosztályok tagjai és
 - a vidéki városokban élők
- mutatnak a futball iránt az átlagosnál élénkebb érdeklődést.

A sportágot kedvelők körében arra a kérdésre is választ kerestünk, hogy járnak-e mérkőzésekre, s ha igen, milyen gyakran. Feltérképeztük azt is, hogy ezek az emberek milyen rendszerességgel nézik a televízióban a futball-közvetítéseket.

Milyen gyakran jár...?

1. tábla

	rendszeresen	alkalmanként	nagyon ritkán	soha
országos NBI-es vagy MK mérkőzésekre	3	10	15	72
a nemzeti bajnokság alsóbb szintű mérkőzéseire	10	15	17	58
nemzetközi kupamérkőzésekre	1	4	11	84
válogatott mérkőzésekre	1	6	13	80

Az 1. tábla a találkozók látogatásának gyakoriságát vizsgáló kérdésre kapott válaszokat foglalja össze.

A táblázat adataiból kitűnik, hogy hazánkban a megszállott futbalszurkolók kora lejárt, a megkérdezettek többsége semmilyen mérkőzésre nem jár ki.